SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 4. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 6 19. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 17 Februari 1902. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 22:a Årg.

Agda Lysell.

Efter att i vårt förra nummer ha presenterat för våra läsare en duo af utländska musikartister, äro vi i tillfälle att nu meddela porträtt af ett par svenska sådana, hvilka dock hvar för sig i dessa dagar konserterat, nämligen pianisten, fröken Agda Lysell och tenorsångaren Theodor Björksten. Båda ha dessförinnan länge vistats och verkat utomlands. Då Sv. M. T. har allvarligare syfte än att endast visa hur konstnärer »se ut», nämligen att äfven söka rikta konsthistorien med biografiska notiser om dem, gå vi att, så vidt möjligt är, lemna sådana. Om fröken Lysell äro dessa emellertid rätt knapphändiga.

Agda Lysell är född i Lysekil, dotter till konsul Aug. Lysell därstädes. Tidigt kom hon i och för skolstudier till Göteborg och tog där pianolektioner för musikdirektör Albert Lindstrand, som med mycket nit ägnade sig åt den musikaliskt begåfvade eleven, af hvilken han väntade sig mycket. Redan vid 12 års ålder uppträdde också Agda Lysell på en konsert i Göteborg. Från Göteborg begaf sig fröken Lysell till Paris att fullkomna sig i pianospelet och studerade där i tre månader för Benj. Godard. Därifrån styrdes kosan i samma ändamål till Berlin, där hon under flera år hade till lärare den ryske pianisten Ernst Jedliczka, f. d. professor vid konservatoriet i Moskwa, sedan lärare vid Klindworth-konservatoriet i Berlin. Under den 8-åriga vistelsen därstädes har fröken Lysell årligen gifvit konsert och deltog där i den s. k. Scharwenka-damtrion för kammarmusik, hvari fru Marianne Scharwenka-Stresow spelade 1:a violinen och den ansedda violoncellisten Else Ruegger medverkade.

Fröken Lysell har företagit konsertresor genom hela Tyskland, Luxemburg, Polen, Österrike och Ungern samt äfven konserterat i Hamburg och Kristiania. Hon ämnar nu stanna i hemlandet och har slagit sig ned här i Stockholm för att meddela pianoundervisning.

Theodor Björksten.

Efter femton års frånvaro från hemlandet har tenorsångaren Theod. Björksten återkommit till Stockholm att där

S. Hæger, Foto.

Agda Lysell.

G. Florman, Foto.

Theodor Björksten.

konsertera. Senast han sjöng offentligt här i sin födelsestad var väl 1885 såsom deltagare i Kristina-Nilsson-konserterna. Sedan dess har han varit bosatt i New-York och där verkat såsom mycket ansedd sånglärare.

Björkstens bekantskap med vår berömda landsmaninna Kristina Nilsson och hennes protektion har icke varit utan inflytande på hans konstnärsbana. Hur denna bekantskap uppstod må här omnämnas. Paristidningen Figaro hade 1880 eller 81 talat om en svensk sångare, mr. Björksten, som för sin sång väckt mycken uppmärksamhet i högt stående Pariser-kretsar. Denna notis kom för Kristina Nilssons ögon, under en hennes vistelse i London. Vid återkomsten till Paris sökte hon hos svenska legationen få upplysningar om sin landsman, sångaren, och fick då veta att han återvändt till Sverige. Så inträffade i september 1881 vår kronprins' förmälning, med efterföljande högtidligheter i Stockholm. Kristina Nilsson begaf sig då hit för att med sin talang »gifva sin bröllopsgåfva», såsom hon sade, åt det unga fursteparet. På Grand hôtel, där hon bodde, förfrågade hon sig nu om sångaren och fick höra att han befann sig i Stockholm och bodde på slottet i fädernehemmet. Den unge Björksten hade just tänkt våga sig på ett besök hos den berömda divan, då han af henne fick en biljett med inbjudning till ett sådant besök, som han ej dröjde att aflägga. Hon yttrade då, att hon hoppades någon gång få sjunga tillsammans med honom. Detta inträffade också helt snart. Då Kristina Nilsson skulle sjunga på förmälningssoiréen å slottet, framställde hon nämligen till konung Oscar en önskan att till omväxling i programmet få sjunga ett par duetter. Då den kunglige värden frågade med hvem hon ville sjunga dem, svarade hon: »Han är ej långt borta. Han bor under samma tak, som Ers Majestät, det är unge Björksten, slottsfogdens son.» Och hennes önskan bifölls.

Detta var början till den bekantskap, som föranledde Th. Björkstens deltagande i Kristina Nilssons amerikanska konserttournée och sedan i den skandinaviska.

Josef Theodor Richard Björksten är född i Stockholm den 23 maj 1858, och är son af slottsfogden, kapten Richard Björksten och Pauline Trotzig, dotter till aflidne tullförvaltare Trotzig i Karlskrona, där fadern förut varit bosatt. Oaktadt sonens ständigt uttalade önskan att få egna sig åt musiken, ville fadern ej tillåta detta, i betraktande af artistens osäkra bana och oviss om sonen egde nog utmärkta musikaliska egenskaper därför. En auktoritet rådfrågades nu, nämligen Ivar Hallström, hvilken fann rösten ovanligt lofvande och rådde till att söka vidare bekräftelse därpå hos den gamle bepröfvade hofsångaren Berg. Denne gaf utslaget. Här fanns en röst att göra något af, och nu började sånglektionerna hos gamle Berg; skolstudierna afbrötos därför icke. Detta måste dock slutligen ske för att icke leda till öfveransträngning, och så hade den unge gymnasisten fått sin vilja fram och slog nu in med allvar och flit på konstnärens bana.

Offentligen lät hr Björksten första gången höra sig, då han gaf en konsert i Vetenskaps-Akademiens hörsal d. 23 jan. 1880 inför konungen och prinsarne samt en publik ur hufvudstadens högre kretsar. Posttidningen yttrade sig då om honom: »Timbren i hr Björkstens röst är den äkta tenorens, mjuk och varm; det är något ungdomligt svärmiskt i den, som gör det bästa intryck. Härtill kommer, att hr Björksten sjunger klockrent, med känsla och uttryck, utan ansträngning.» Ungefär samma omdöme uttalade Aftonbladet. Efter denna debut gjorde han en konsertresa till Göteborg, där hans konstälskande vän, grossh. O. Lindström förberedde en konsert, som gafs för fullt hus och med stort bifall. Efter att ha konserterat i några andra svenska städer fick han nu begifva sig till världsstaden Paris och blef framför en mängd medsökande antagen som elev vid konservatoriet därstädes. Emellertid fann han sig ej nöjd med lärometoden där, utan begaf sig, försedd med rekommendationer till Verdi och Boïto, ned åt sångens land: Italien. Boïto lät honom sjunga för sig på La Scala-teaterns scen och sade honom, att Italien nu mera ej kunde gifva honom den lärare han behöfde för utbildande af en sådan röst, som hans. Han visste blott en lärare att rekommendera, en sin landsman i Paris, Delle Sedie, till honom borde han vända sig. Denne var emellertid då ej att vänta till Paris förr än emot hösten och Björksten reste därför till hemlandet. Här fortsatte han sina studier för hofsångare Berg, gaf en konsert i dec. 1881 och återvände till Paris i första dagarne af påföljande året. Han började nu sina studier för Delle Sedie, hvilka leddes med den framgång, att han kunde antaga Kristina Nilssons anbud att följa med henne på konsertresa till Amerika, där han 1882—83 under 6 månader sjöng tillsammans med henne och öfver allt gjorde stor lycka. Efter återkomsten från Amerika afslutade han sina studier för Delle Sedie och var i Paris eftersökt i de förnämsta litterära och musikaliska kretsar samt engagerades af Pasdeloup för Monaco-konserterna jämte Faure och Capoul. Under vistelsen där besökte han ofta Kristina Nilsson, som uppehöll sig i det närbelägna Cannes.

Han stod just i begrepp att göra en konserttur till Skandinavien och Finland, då han af Strakosch mottog ett lysande anbud att åtföljа henne på hennes nordiska tur 1885, här ofvan förut omnämnd.

I New-York, där hr Björksten fortfarande har sitt hem, har han jämte sin sångundervisning verkat på andra områden af musiken. Så gaf han t. ex. för tre år sedan en serie af musikaliska föredrag, som väckte allmänt intresse och bifall — nämligen »Shaksperes sånger och dansar», »Bach från sångarens synpunkt» och »Wagner som melodist». Själf illustrerade han dessa, biträdd af några af sina förnämsta elever, med sångexempel. I synnerhet var hans Bach-föreläsning-konsert så lyckad, att han följande år bildade ett sällskap, kändt som »Bach-singers of New-York».

Hr Björksten är gift med en landsmaninna, sångerskan Hervor Torpadie från Göteborg, syster till den hos oss mera kända sångerskan, fru Gudrun Torpadie-Lindblom, och har fortfarande sitt hem i New-York.

»Tannhäuser» i Paris 1860.

(Bref af Richard Wagner.)

(Forts. och slut.)

Då direktionen stod fullkomligt vanmäktig inför denna mäktiga klubb, och statsministern själf tydligen tvekade inför utsikten att råka i en allvarligare konflikt med dess medlemmar, insåg jag, att jag ej längre kunde fordra af dessa konstnärer, som så troget höllo fast vid min sak, att de skulle oftare utsätta sig för de afskyvärdt upprörande scener, hvarmed man hittills samvetslöst trakasserat dem — i den tydliga afsikten att tvinga dem att helt och hållet dra sig tillbaka.

Jag förklarade för direktionen, att jag återtoge min opera och gick in på ett tredje uppförande, endast på det villkor att det finge äga rum på en söndag, utom abonnemanget, och sålunda under omständigheter som icke kunde uppreta abonnenterna, men däremot öfverlämna salen oomstridd åt den egentliga publiken. Min önskan att denna föreställning på affischerna måtte anges som den »sista» ansåg man sig ej kunna bevilja, och det återstod mig blott att personligen underrätta mina bekanta om detta förhållande. Dessa försiktighetsåtgärder hade emellertid ej förmått insöfva Jockey-klubbens farhågor: fastmer trodde den sig i denna söndagsföreställning se en djärf och farlig kupp, genom hvilken operan, sedan hon en gång vunnit en fullkomligt obestridd framgång, lätt kunde med våld påtvingas klubbmedlemmarne. Man hade icke haft mod att tro på min försäkran, att jag just i händelse af en sådan framgång så mycket vissare skulle taga tillbaka mitt partitur. Alltså afstodo de där herrarne för denna

afton från sina nöjen på andra håll, återvände i full rustning till operan och förnyade andra aftonens uppträden. Denna gång steg förbittringen hos publiken, som alltså med all makt skulle hindras att följa föreställningen, till en, efter hvad man försäkrade mig, dittills alldeles okänd höjd, och det var väl endast fridstörarnes, som det tycks, oantastbara sociala ställning, som skyddade dem för handgriplig tillrättavisning. Jag kan i korthet säga, att lika förvånad jag var öfver dessa herrars tygellösa uppträdande, lika gripen och rörd var jag af den egentliga publikens hjältemodiga ansträngningar att skaffa mig rättvisa, och ingenting kan vara mig mera fjärran än att på minsta sätt tvifla på Paris-publiken, så snart den befinner sig på en för densamma moraliskt nödvändig neutral terräng.

Mitt numera officiellt meddelade beslut att återtaga partituret har satt direktionen i icke ringa förlägenhet. Hon erkänner nu högt och öppet att man med min opera haft en af de största framgångar och att man ej kan erinra sig, att publiken någonsin förr med så stor värme tagit parti för ett angripet verk. De rikaste inkomster synas vara garanterade genom »Tannhäuser», till hvilken huset alltid varit utsåldt i förköp. Man berättar äfven för direktionen om publikens förbittring öfver att se sig hindrad i sina ifriga bemödanden att med lugn åhöra ett nytt namnkunnigt verk, och det af ett till antalet så ringa parti. Jag har hört att kejsaren fortfarande är min sak fullt bevågen och att kejsarinnan till och med vill bli mitt verks beskyddarinna och fordrat garanti för att inga störande uppträden vidare skola förekomma. I detta ögonblick cirkulerar bland musiker och målare, konstnärer och skriftställare i Paris en till statsministern riktad protest mot de ovärdiga tilldragelserna i operahuset, hvilken efter hvad man påstår får många underskrifter. Under sådana omständigheter kunde jag lätt få mod att låta min opera återupptagas. En viktig konstnärlig hänsyn afhåller mig dock därifrån. Hittills har man ej kunnat komma till ett lugnt och samladt åhörande af mitt verk; dess egentliga karakter, som ligger i framkallandet af en för den vanliga operapubliken främmande, hela verket omfattande stämning, har ännu icke förståtts af åhörarne, hvaremot dessa fästa sig vid vissa lätt anslående och glänsande yttre moment — som egentligen tjäna mig blott till staffage — lägga dem på minnet och, såsom nu skett, hälsa dem med lifligt erkännande. Kunde och skulle det nu komma till ett lugnt andäktigt åhörande af min opera, så fruktar jag, efter hvad jag förut antydt om beskaffenheten af dessa uppföranden, att den inre svaghet och liflöshet i framställningen, som alla med verket närmare bekanta redan upptäckt och som det blef mig förvägradt att personligen söka afhjälpa, måste allt tydligare träda i dagen, och kan alltså ej för denna gång hoppas på en verklig, utan blott på en yttre, skenbar framgång för min opera. Må därför allt det bristfälliga i dessa föreställningar nådigt begrafvas under det damm, som dessa tre bataljaftnar hvirflat upp, och måtte mången, som smärtsamt gäckade de förhoppningar jag satte på honom, för denna gång rädda sig med den tron, att han fallit för en god sak!

Och så må då »Tannhäuser» för denna gång ha spelat ut sin roll i Paris. Skulle den önskan gå i uppfyllelse, som hyses af allvarliga vänner till min konst, skulle ett förslag utföras, hvilket för närvarande på allvar sysselsätter de allra sakkunnigaste och som går ut på ingenting mindre än ett skyndsamt inrättande af ett nytt operahus till förverkligande af mina äfven här uttalade reformtankar, så hör ni kanske än en gång talas om »Tannhäuser» — och det åter från själfva Paris.

Hvad som denna dag tilldragit sig i Paris med anledning af mitt verk har ni nu fullständigt sanningsenligt erfarit: därför må helt enkelt den omständigheten borga, att det är mig omöjligt att nöjas med ett yttre sken, när min innersta önskan därvid förblir ouppfylld, och denna kan blott stillas genom medvetandet att ha framkallat ett verkligt, förståelsefullt intryck.

Musikbref från England.

London, januari 1902.

Bland de många musiktillställningar, som ega rum i London, må jag särskildt nämna Newmans orkesterkonserter, som gifvas hvarje hvardagskväll och söndagseftermiddag, i Queens Hall, under Mr Henry Woods dirigentskap. — Orkestern, sammansatt af cirka 100 man, kan för homogenitet och klangprecision jämföras med Tysklands förnämsta orkestrar. Mr Wood, som är gift med en rysk sångerska, har verkat mycket för spridandet af rysk musik i London, och man kan näppeligen höra något mera fulländadt än Tschaikowskys »Sinfonie Pathetique», Overtyr »1812» eller Suite: »Casse Noisette», utförda af nämnda orkester.

Hvarje måndagskväll ges en så kallad Wagner-konsert, då nära nog hela progammet innehåller verk af Wagner, men som engelska nationen, ehuru mycket road af musik, ej är verkligt musikalisk, så brukar man för att dra fullt hus till konserterna, inflicka på slutet af det annars stilfulla programmet, potpourrier från populära operetter och dylikt kram. Detsamma eger rum äfven vid en Beethovenkonsert. Kan vandalismen gå längre i våra upplysta tider!

Drottningen af England har utnämnt Lady Hallé-Neruda till engelsk hofviolinist. Hennes majestät, som var Sir Charles Hallés pianoelev, har visat mycket intresse för hans enka. För ett par veckor sedan hörde jag Lady Hallé-Neruda spela på en stor konsert, och hennes föredrag var eldigare och mera tilltalande än någonsin. Allmänna opinionen är att sorger och stora förluster ha förädlat hennes konstnärsskap.

Pianisten Madame Carreno är för närvarande i London, där hon spelar på »The Popular Concerts» i St. James Hall. Hon har ibland annat spelat pianostämman i Christian Sindings Qvintett i E. moll. Madame Carreno har nyligen gift sig för fjärde gången.

Den musiktäflan som utlystes i fjor för engelska musiker beträffande komponerandet af en ny kröningsmarch, har vunnit sådan anklang, att jurymännen nu ha 190 marscher att välja på. Den segrande kompositören får £. 50 (900 kronor), och hans marsch blir utförd vid de stundande kröningshögtidligheterna i London.

För närvarande är doktor Edvard Elgar lejonet bland Englands kompositörer, sedan hans kantat, »the Dream of Gerontius» med stor succès, den 19 december, utfördes i Düsseldorf under herr Julius Buths dirigentskap. Af den tyska pressen har det stora verket blifvit lofordadt. D:r Elgar, som är en flitig kompositör, har skrifvit några charmant vackra småsaker för piano och violin, som äro ofantligt populära i England, ibland hvilka jag må nämna »Salut D'Amour», och »Chanson Matin». D:r Hans Richter är mycket förtjust i Elgars stora orkesterverk »Thema with Variations», som d:r Richter och hans orkester flera gånger utfört i Tyskland och Österrike. D:r Elgar kallar det »An Enigma», emedan hvarje variation målar en särskild tonkonstnär, som kompositören lemnat åt publiken att gissa sig till. Det vore önskvärdt om det intressanta verket kunde finna väg till Stockholm, och varder det härmed på det varmaste anbefaldt åt Svenska musikföreningarna eller kongl. teaterdirektionen.

Doktor Philipp Wolfrums »Ein Weinachts-Mysterium» för soli, kör och orkester, som utfördes i somras under kompositörens anförande i Heidelberg, då »Tonkünstler-Versammlung» höll sin musikfest därstädes, gafs för första gången i England den 19:de december af Worcestershire Philharmonic Society, under d:r Edward Elgars dirigentskap. Musikrecensenten i Londontidningen »the World», som var närvarande, yttrar att det är ett konstnärligt verk, som utvisar storartadt mästerskap i polyfoni, och verket gjorde ett djupt

och mäktigt intryck på den engelska konsertpubliken.

Eget nog så utfördes Elgars »the Dream of Gerontius» i Tyskland på samma dag, som Wolfrums »Ein Weinachts-Mysterium» i England.

Mr Sousa, den ryktbare amerikanska dirigenten, och hans orkester af cirka 60 man, ha nyligen gjort en 3 månaders konsertturné i England och Skottland, som inbringade mr Sousa den lilla nätta summan af 124,000 kronor. Orkestern spelar med beundransvärd renhet och precision, både klassiska och moderna saker. Konserterna voro så populära, att hundratals personer ej kunde få tillträde. Innan mr Sousa återvände till Amerika blefvo han och hans kapell bjudna att resa ut till Sandringham och spela för kung Edward och drottning Alexandra. Efter konsertens slut erhöll mr Sousa Victoria-orden, som konungen egenhändigt gaf honom, i det han å egna och drottningens vägnar hjärtligt tackade den amerikanske dirigenten för det stora nöje hans spel hade förskaffat dem. Hans majestät gaf mr Sousa därjämte fyra fasaner, som kungen själf hade skjutit på Sandringham, och uttryckte sin önskan, att Sousa och hans orkester skulle komma till England igen nästa sommar, under kröningshögtidligheterna. En önskan, som mr Susa och hans kapell gärna efterkomma.

Ehuru det finns mer än 50 teatrar i London, så är det mycket sällsynt att man kan få höra en opera. Det är nära nog endast under sommarsäsongen, som dylika tillfällen erbjudas och då på Coventgarden-Teatern, där operorna sjungas på utländska språk och inträdesprisen äro enormt höga, varierande från 8 till 30 kronor biljetten. På de öfriga teatrarna gifvas dramer, komedier, farser, operetter, pantomimer, (just nu gifvas dylika på 18 teatrar i London), och de så mycket gouterade »Musical Comedies», en melange af vackra flickor i korta kjolar, tvetydiga sånger med dans, extemporering af manliga sujetter och banal musik; med ett ord, en musikalisk underhållning, däri förfining och god smak lysa genom sin frånvaro.

Under de sista åren ha flera framstående tonkonstnärer, ibland hvilka professor Stranford och Sir Alexander Mackenzie, kommit till den öfvertygelsen, att det verksammaste medlet till att höja den i musikaliskt hänseende simpla smak, som herskar inom teatervärlden, skulle vara att bygga ett vackert och väl inredt National-operahus i London, där icke allenast in- och utländska operor skulle gifvas på ett i allo värdigt sätt, och på engelska språket; men också, att inträdesafgifterna skulle vara så moderata, att de mindre bemedlade klasserna kunde få tillfälle att höra dem.

Flera försök ha gjorts för att sätta planen i verket, men utan resultat. Petitioner ha ingått till regeringen och London County Council, men ehuru vederbörande erkänna att ett nationelt operahus är högst behöfligt, så ha statsanslag nekats till grundandet af ett sådant.

Emellertid ha nu Earl of Dysart, som är en stor musikälskare och varm beundrare af Wagners operor, i ett bref till tidningen Times uppmanat rika musikvänner att inom 6 månader försöka att etablera en fond af £ 500,000 (omkring 9,400,000 kronor) och hvartill han vill bidraga med £ 10,000 (omkring 1,800,000 kronor); för befrämjandet af ett sådant operahus i London.

Framtiden skall snart visa om Earl of Dysarts uppmaning vinner genklang bland Englands aristokrater och millionärer.

Earl af Dysarts lefnadssaga är så egendomlig att jag vill med några ord förtälja den. Earl af Dysarts fader, som egde stora egendomar i England och Nya Zeland och omkring 36 millioner reda pengar, var en misantropisk girigbuk. Han bodde i ett litet vindsrum på Norfolkgatan, Strand i London, och där lefde han tills han dog i september 1876. Då testamentet öppnades, befanns det att testator hade gjort det villkor, att hans 19-årige son och arfvinge ej skulle få tillträda något af arfvet förr än 21 år hade förflutit.

Då den nuvarande Earl of Dysart, som i sin ungdom var mycket närsynt, ändtligen fick tillträda sitt arf i sept. 1899, så var han olyckligtvis blind och således urståndsatt att kunna njuta af sin stora förmögenhet. Han är mycket musikalisk och intresserar sig ifrigt för tonkonstens befrämjande i England, hvilken han anser mäktigt bidraga till att förfina och förädla smaken hos massan af folket.

Hildegard Werner.

Musikhistoriska Museet i Stockholm

har, sedan det här senast omnämndes under förra året, från Akademiska kapellet vid Lunds universitet såsom depositum mottagit en högst värdefull samling äldre musikinstrument nämligen 6 klarinetter, 15 oboër, 8 blockflöjter, däraf en basflöjt, 3 fagotter, däraf en diskantfagott, krumhorn, zinka af elfenben (mycket sällsynt), 4 waldhorn, 4 ryttartrumpeter, dragbasun, melodichord, 2 violiner, tenorviola, kontrabas, 2 viola di gamba, en violoncell och en cittra — sammanlagdt 52 instrument.

Från Kongl. Teatern har museet, likaledes såsom depositum, fått mottaga en samling äldre, samtliga ur bruket komna musikinstrument bestående af: en claviharpa, sign. J. C. Dietz, Paris 1821 (Dietz var detta instruments uppfinnare), basklarinett, basetthorn, tre dragbasuner (sopran-, tenor- och bas), 2 waldhorn från slutet af 1700-talet, ett kromatiskt bashorn (mycket sällsynt exemplar), fagott, 2 kyrkotrumpeter från början af 1600-talet, en trumpet, ett par pukor och 2 lutor.

Gåfvor hafva vidare under sistförflutna år lämnats af: tonsättaren G. Puccini, Milano, porträtt med egenhändig namnteckning och notskrift ur op. »La Bohème» (under inöfning å Kongl. Teatern här); Ivar Hallströms sterbhus, genom fabrikör P. W. Hallström, professor Hallströms rikhaltiga autografsamling, som redan förut var museet tillförsäkrad genom testamentariskt förordnande; grosshandlaren Johan Bäckström, en till prof. Hallström af beundrarinnor skänkt eldskärm med konstbroderi, framställande en scen ur op. »Den bergtagna»; af musikhandlaren C. A. Söderlund en violin, sign. Klingenthal 1750, ett assyriskt stränginstrument samt ett psalmodikon; musikdirektören P. Pehrsson Gellner, Örebro, en contraaltviol och spikharmonika; hr Bertil Dahlgren en amerikansk banjo och en guitarr af äldre konstruktion; fru Dagmar Möller, född Bosse, ett japanskt stränginstrument, hvars rygg utgöres af ett sköldpaddskal; fabrikör Th. Winborg oboë från början af förra århundradet och vallhorn från Leksand; f. riksdagsmannen G. Erikson, Mörsil, näfverlur från Jämtland; doktor K. Valentin egenhändig notskrift af den berömda, nu 80-åriga sångerskan madame Pauline Viardot-Garcia, med tillägnan till museet.

Följande hafva lämnat böcker och äldre musikalier: konsertmästaren L. Zetterqvist; George Hart, Le violon ses luthiers célébres etc., traduit de l'anglais par A. Royer; kongl. sekreteraren G. Renholm: Antoine Vidal, La lutherie et ses luthiers, Paris 1889; ingeniören Hj. Berwald: hans faders, tonsättaren Franz Berwalds Quintetto N:o 2 i originalmanuskript; stationsinspektoren Victor Hedin, Avesta: egenhändigt notmanuskript till Eric Gustaf Geijers duett »De små»; doktor G. Thollander, Kisa: Abr. Abr:son Hülphers, Historisk afhandling om Musik och Instrumenter etc. Västerås 1773 (sällsynt); musikdirektören L. Rubenius, Avesta: en samling äldre musikalier, däribland en handskrifven koralbok från 1700-talet; stabstrumpetaren Hj. Bergendahl: tre notskrifter på pergament, fragment af ett graduale, från 1400-talet; bankbokhållaren F. Schéele: Kongl. Teaterns spellistor under åren 1832—1865, uppgjorda af operasångaren Bernhard Lundbergh, 5 inbundna volymer.

Genom köp har museet bl. a. förvärfvat en luta af den berömde lutmakaren Hans Frey, som lefde i Bo-

logne på 1500-talet; vidare en luta, sign. Johann Jerner 1803, en stråkcittra samt en radleier från år 1743 (ett med den svenska nyckelharpan besläktadt instrument).

Af godsegaren Olof Lemon, Arholma, har museet såsom depositum mottagit den guitarr, som i lifstiden tillhörde prins Gustaf och som efter dennes död af drottning Josefina skänktes till den så tidigt bortgångne fursten-tonsättarens vän Ivar Hallström, hvilken sedermera skänkte densamma till dess nuvarande ägare.

Af instrumentmakaren Alfred Brock, Målargatan N:o 7 har museet fått mottaga en af honom gjord violin di gamba i miniatyrformat. Det endast 41 centimeter långa instrumentet, som är en kopia efter en i museet befintlig viola di gamba tillverkad i Sverige i början af 1700-talet, är försedt med inläggningar af elfenben och arbetet vittnar om stor yrkesskicklighet hos dess upphofsman.

Åtskilliga af ofvannämnda instrument äro på ett särdeles förtjänstfullt sätt restaurerade af instrumentmakaren Alfr. Brock härstädes.

Musikhistoriska museet har vidare från en engelsk präst, rev. F. W. Galpin, Hatfield Vicarage i Essex, hvilken äger en af de märkligaste musikinstrumentsamlingar i Europa, fått mottaga som gåfva en oboe d'amour från början af 1700-talet, oboë från senare hälften af samma århundrade, kopia af en flûte traversière från 1500-talet samt ett kenehorn.

Bland öfriga gåfvor till museet under den senaste månaden märkas: af musikhandlare Axel Söderlund ett psalmodikon och ett stumt öfningspiano från förra hälften af 1800-talet; musikhandlare Bertil Dahlgren en gitarr af äldre konstruktion och en amerikansk banjo; fabrikör Theodor Winborg en oboe från 1820; musikdirektör J. O. Simlund, Husby Långhundra, en gitarr, sign. Marseille 1787, samt en samling äldre musikalier; redaktör Nils Lundblad en flöjt från början af 1800-talet; postexpeditör J. Blavier en pedalharpa, som tillhört den bekante harpvirtuosen Pratte.

Museet har ytterligare från Christine Nilsson, grefvinna de Casa Miranda, fått som gåfva mottaga en fransk »vielle», ett slags savoyandlira, beslägtad med vår svenska nyckelharpa. Det med sina granna färger och vackra perlemorinläggningar särdeles prydliga instrumentet (hvars kropp har lutans form) är en intressant tillökning i museets samling.

Museet, som har sin lokal i N:o 9 Nybrogatan, nedra botten, hålles öppet söndagar kl. 1—3 och onsdagar kl. 1—4. Gåfvor mottagas tacksamt af museets föreståndare, sekreteraren Johannes Svanberg, adr. Kongl. Teaterns kansli.

Musikbref från Italien.

Napoli, jan. 1902.

Filippo Marchetti† — Operasäsongen.

Med den man, hvars namn läses här ofvan, bortgick ur tiden den siste bland operakompositörerna af genuint *italiensk* karaktär, hvilka, såsom Rossini yttrade om Bellini, »för sin framgång städse räkna på sin lyckliga fallenhet för enkla och af en sann effekt uppfyllda melodier». Af samtliga dessa tonsättare beundrade Marchetti framför allt den sistnämnde, och då publikens smak ej, liksom han själf, förblef den gamla skolans traditioner trogen, uppgaf han redan för ett tjugutal år sedan att arbeta för scenen.

Hans mästerverk, »*Ruy Blas*», som erhöll eldsdopet på Scala-teatern i Milano år 1869, förde med sig på sitt segertåg genom världen en fläkt af äkta italiensk konst. Samtidigt gifven å ända till fyrtio teatrar och med Rossinis »Barbiere di Seviglia» delande äran af att under loppet af många år ha varit Italiens förnämsta repertoaropera, anslog densamma, främst genom den af en varm och kraftig lidelse genomströmmade duetten »dolce volluttà» så som knappt något efterföljande lyriskt-dramatiskt arbete, möjligen med undantag af Mascagnis »Cavalleria rusticana». I våra dagar har emellertid »Ruy Blas», lakejen af Victor Hugo'ianskt ursprung, fått nedstiga från den tron, hvilken han så ärorikt och under så stormande bifall intagit, men icke minst den utomordentligt sceniskt verkningsfulla strukturen af förevarande verk skall i alla tider förblifva ett föremål för beundran. Jag tänker härvidlag särskildt på den scen, hvarest ledsamheten vid hofvet — jämväl af Carmen Sylva tecknad i en af hennes senaste dikter — tolkas af musiken med den mest slående effekt.

Marchettis öfriga operor, af hvilka den första, »*Gentile da Varano*» uppfördes i Torino 1855, då dess skapare ännu knappt uppnått tjugu års ålder, och den andra, »*Giulietta e Romeo*», som med hänsyn till melodiernas mångfald och fägring torde öfverträffa Gounods, gjorde ingen vidare lycka, alldenstund de lida af betänkliga longörer — sådana kan ju endast ett så stort snille som Richard Wagner göra drägliga! Hvad beträffar de sista alstren af Marchettis hand för teatern,* »*Gustavo Vasa*» och »*Don Giovanni d'Austria*», så sakna de den ungdomligt friska verv, som särskildt utmärker »Ruy Blas».

En den mest samvetsgranne och sin konst hängifne musiker visade han sig vara icke allenast i sin egenskap af lärare åt nuvarande italienska änkedrottningen Margherita, utan äfven på sin direktörsplats — sedan 1881 — för sitt lands främsta musikinstitut, »Accademia di S. Cecilia» i Roma, hvilken till stor del har honom att tacka för sin nyorganisation. I fråga om hjärtegodhet, enkelhet och anspråkslöshet äfvensom något till utseendet liknade han sin förtrogne vän, den illustre dramaturgen Pietro Cossa. Född i Bolognola, en liten by i Marcherna högt upp bland Apenninerna, 21 febr. 1834, afled Marchetti efter långvarigt lidande — kräfta i struphufvudet — i Italiens hufvudstad 18 jan. d. å.

*

Om innevarande operasäsong är hittills föga att säga, enär inga inhemska nyheter förekommit förutom *Edoardo Mascheronis* — f. n. orkesterchef vid S. Carloteatern härstädes — *Lorenza*». Det för en première rätt måttliga bifall, hvilket vid dess framförande å »Carlo Felice», kom densamma till del, var hufvudsakligen egnadt de uppträdande, i första rummet titelpartiets innehafvarinna, den celebra primadonnan *Gemma Bellincioni.*

I öfrigt — för att nu hålla oss endast till de tre mest betydande teatrarne — hafva å dessa *Wagner*-verk omväxlat med mer eller mindre gamla, företrädesvis italienska operor. »S. Carlo» här i Napoli och »Scala» i Milano öppnades med resp. »Lohengrin», som hade ett par särskildt erkännansvärda framställare i spanske tenoren *Francesco Viñas* samt barytonisten *Mario Ancona* och »La Valkiria», hvari *Fausta Labia* fortfarande återger Sieglinde. Därpå hafva följt Donizettis »Elixir d'amore» och Massenets »Manon», i hvilka en förträfflig tenorsångare, *Enrico Caruso,* varit största dragningskraften, å den förra samt förstnämnde tonsättares »Linda» och Humperdincks »Hänsel & Gretel», öfverhufvud taget ny för Italien, å den senare teatern, samtliga å hvar sitt håll städse beledsagade af de glänsande Manzotti-Marenco'ska balletterna »*Sieba*» — hvars hjältinna är en fornnordisk valkyria, handlingen tilldrager sig i »ultima Tule» — och »*Amor*» i öfverdådiga uppsättningar. Beträffande den gamla, renommerade Scalateatern såg det, då staden denna gång drog in på sitt hittills årligen gifna anslag, i elfte timmen mycket hotande ut för densammas bestånd, som emellertid räddades genom kraftigt enskildt initiativ. I Roma har Costanzi-teatern haft förtjänsten att för italiensk publik f. f. g. och med afgjord framgång presentera »Mästersångarne» — »I maëstri cantori» — samt sedermera beredt en italiensk dylik, tenoren *Bonci,* tillfälle att briljera i Bellinis »Puritani», Donizettis »Favorita» — »Leonora» och Puccinis »Bohême».

* Sedan en längre tid tillbaka var en med åren tilltagande darrhändhet honom i hög grad till hinders. Detta oaktadt producerade han allt fortfarande en hel del särdeles vackra solosånger.

Enligt en korrespondens från Köln till »Berliner Börsenzeitung» gjorde Mascheronis »Lorenza», hvars text — af den näst Boito f. n. mest renommerade italienske librettisten *Luigi Illica* — lär på ett talangfullt sätt behandla en napolitansk röfvarhistoria, vid sin »première» därstädes under kompositörens egen ledning i början af nov. förra året stor lycka, och om musiken yttras bl. a.:

»Mascheroni tillhör visserligen ung-italienarne, men hemfaller ej åt deras svagheter och öfverdrifter. Vi se i honom en musiker af en konstnärlig förmåga och med de mest glänsande egenskaper, hvilka berättiga honom till en af hedersplatserna bland samtida tonsättare. Skönhet och åter skönhet är det genomgående grunddraget i hans verk. Detsammas melodirikedom och orkesterbehandling prisas i de mest entusiastiska ordalag, som rent af tyckas besanna ordspråket: »Ingen är profet i sitt eget fädernesland.» — Det allra första uppförandet af »Lorenza» ägde i själfva verket rum redan i april 1901 å Costanziteatern i Roma, och enligt hvad Maëstron själf meddelat mig, är meningen att under innevarande säsong jämväl upptaga hans opera å S. Carlo härstädes. *Anteros.*

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Febr. 1. MÉHUL: *Josef i Egypten* — 2 (matiné), 6 *Vermländingarne* — 2, 10 PUCCINI: *Bohème;* — 3, 5, 9, 14. BELLINI: *Norma* (Norma, Adalgisa, Clotilda: fru Östberg, frkn Lykseth, Edström; Pollion, Orovistus, Flavion: hrr Briesemeister, Lundquist, Nyblom) — 4 DELIBES: *Lakmé* — 7 THOMAS *Mignon* (Mignon, Philine, Fredrik: frökn. Svärdström, Fernqvist, Edström; Wilh. Meister, Lothario, Laertes, Jarno: hrr Ödmann, Wallgren, Mandahl, Grafström) — 8 GOUNOD: *Romeo och Julia* — 12 WEBER: *Oberon* — 13 R. WAGNER: *Rhenguldet* — 15 *3:je Symfonikonserten.* 1 J. Brahms: Akademisk festuvertyr, op. 80; 2 R. Wagner: Förspel till och »Isoldens Liebestod» ur »Tristan och Isolde»; 3 Rich. Strauss: »Tod und Verklärung», tondikt, op. 24; 4 Beethoven: Symfoni n:o 5, C-moll, op. 65.

Vasa-teatern. Febr. 1—5, 13 J. STRAUSS: *Zigenarbaronen* — 2, 9 *Nerkingarne* (matiné). — 6—12 AUDRAN: *Lyckoflickan* (Bettina, Fiametta: fruar Meissner, Nylander; Beppo: hr Bergström).

Vetenskapsakademien. Febr. 5 SVEN SCHOLANDERS Bellmans- och Frödingsafton — 11 konsert (pianoafton) af frök. AGDA LYSELL — 12 fru DAGMAR MÖLLERS 2:a romansafton (Peter Heise—Lange-Müller). Biträdande: hr W. Stenhammar. — 13 konsert af kammarmusikus CARL ALMGREN. Biträdande: fru D. Möller, hrr Tor Aulin, Wilh. Stenhammar.

Musikaliska akademien. Matiné för Stockholms postkontors brefbärares enke- och pupillkassas grundfond. Medverkande fru D. Möller, hrr C. F. Lundqvist, L. Zetterqvist, O. Bæckström, V. Viklund, Bellmanskören. Dirigent: hr E. Åkerberg.

Bellinis »Norma», hvars tonsättares födelsedag för 100 år sedan kunde firas sistl. 1 november, har kanske med anledning däraf — återupptagits å k. teatern efter att senast 1895 ha gått öfver vår operascen. Operan har nu från ett håll fått epitetet »melodifager» från ett annat betyget »utlefvad», och att det melodifagra är utlefvadt tycks vara ett nutidsmusikens axiom. »Norma» är nog i mycket föråldrad till formen med onatur i koloratur, som rådbråkar texten, men detta är ju ett fel som delas af berömda tolererade klassicitetsverk. Lika väl som man kan göra stora strykningar i operor, specielt i Wagners musikdramer, eller modernisera texterna t. ex. i Mozarts, lika väl skulle man kunna för vår tid omarbeta några af Bellinis, hvilka med sin melodirikedom stå jämnbördiga med en Verdis eller Donizettis serier. I Normas parti glänste fru Östberg såsom förr med sin stämma och sin koloratur, hvilken dock ofta föranleder henne till en mera konsertmessig än dramatisk framställning. Fröken Lyckseth skulle med sin goda röst ha varit en anslående Adalgisa vid första föreställningen om ej en tillfällig indisposition då besvärat henne. Som Pollion försökte sig hr Briesemeister första gången med svensk text och med öfver förväntan god framgång, ehuru försöket ej fullt lyckades och första kvällen till och med föranledde litet bortkommenhet. Hrr Lundqvist och Nyblom voro tillfredsställande i sina partier. En mindre motiverad scenisk effekt i slutet af operan var en klotblixt som tänder bålet för Norma och Pollion.

Vasateatern ger med framgång »Lyckoflickan», i hvars titelroll fru Meissner vinner mycket bifall. Herr Strömberg har också som fursten varit mycket muntrande men har, beklagligt nog, fått ett återfall af sin ögonsjukdom, hvarigenom han för en tid blifvit otjänstbar. Som Beppo är hr Bergström särdeles lyckad. Operetten, musikaliskt som dramatiskt, en af de bättre, ges i det hela väl med god uppsättning.

Om k. operans för godt hus gifna sista symfonikonsert få vi yttra oss i nästa nummer i saknad af utrymme därtill i detta. I korthet må något sägas om förutgående musiktillställningar. Att såväl hr Sven Scholander som fru Möller fingo fullt hus och lifligaste bifall behöfver knappt sägas om dessa populära representanter för vis- och romanssången hos oss. Hr Scholander sjöng 6 Bellmanssånger och tre visor med melodier af »Svän i Luthagen» samt uppträdde för första gången med »recitationer» af tre Frödings-stycken, framställda med öfverlägsen talang. Fru Möllers för aftonen danska program upptog 6 »Dyvekes sange» och 4 andra af den utmärkte sångkomponisten Peter Heise samt 9 sånger af Peder Lange-Müller, den framstående tonsättaren. Fru M. fängslar alltid sin publik med fin och uttrycksfull framställning och en röst, som verkar sympatiskt där icke användandet af forte ger den en viss skärpa. I det naiva och humoristiska är hon särskildt förträfflig såsom nu i Heises »Han sa'e mig så meget», Lange-Müllers »Lille röde rönnebär» etc. Hr Stenhammar, som ackompagnerade, spelade con amore tre af L.-Müllers poetiska »Skovstykker» och vann med dem rikt bifall. — Fröken Lysell saknade ej heller bifall på sin rätt väl besökta soaré. Hon visade sig vara en pianist med ganska framstående virtuositet och kunde prestera ett vackert, sångbart anslag. Programmet upptog Bachs svåra kromatiska fantasi och fuga, Rondo af Beethoven, Griegs stora ballad i G-moll, Valsimpromptu af Liszt, saker af Sinding, Chopin m. fl. — Valdthornisten i hofkapellet C. Almgren, ådagalade en vacker talang i behandlingen af sitt instrument på sin konsert, som inleddes med en konsert af R. Strauss och slutades med Walthers prissång ur »Mästersångarne», arrang. för valdthorn. Hr Aulin biträdde med sonat af Tartini och stycken af Sjögren, fru Möller med norska sånger af Winge och Grieg, hr Stenhammar med ackompagnement samt solostycken af Schumann och Brahms.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. Teatern. Halléns opera »Valborgsmessa» är under flitig inöfning, så att den i nästa månad lär gå öfver scenen. Wilh. Herold, den danske tenoren vid Köpenhamn-operan, ämnar i år, likasom förra året, begagna sin majsemester till gästuppträdande här.

Operasångaren John Forsell har återkommit hit efter att ha sedan början af januari på fru Cosima Wagners inrådan idkat studier i Bayreuth för hr Julius Kniese, och har han därunder instuderat följande roller: Gunther i i Götterdämmerung, Amfortas i Parsifal, Kurnewal i Tristan samt Den flygande holländaren. Det lär dock ej vara fråga om något gästuppträdande redan denna sommar, för hvilken engagementen sedan länge äro uppgjorda.

Hr Forsell kommer att i maj månad gästa K. teatern i Köpenhamn, där han skall sjunga titelpartiet i »Don Juan», Wotan i »Valkyrian», grefven i »Figaros bröllop» och sjökonungen i Lange-Müllers 4 akts-opera »Vikingablod», som hade sin premiär därstädes för två år sedan.

Aulin-kvartettens nästa kammarmusik-soaré eger rum på vanligt ställe den 20 mars.

Svensk violinist i utlandet. Hr J. Ruthström, f. d. elev vid härvarande konservatorium, har med understöd af konung Oscar m. fl. satts i tillfälle att i utlandet fortsätta sina studier. Hr R. har i dagarna efter ett vackert prof vunnit inträde vid »Hochschule für Violinisten» i Berlin, och blef där genast elev af prof. Joachim, hvilken omfattar hr R. med lifligt intresse.

Svensk sångerska i Marseille. Fröken Emma Holmstrand har uppträdt i Marseille å artistföreningens konsert. »Le petit Marseillais» yttrar härom, att fröken H. liksom de flesta nordiska sångerskor äger en högligen klar röst och att hennes diktion var förträfflig. Hon sjöng i stor stil Glucks bekanta aria »Divinité du Styx», och hon väckte allmänt intresse genom sitt föredrag af flere romanser, särskildt Schuberts »Den unga nunnan». Tidningen »Le petit Provencal» är äfven hänförd öfver fröken H:s förträffliga och omfångsrika röst samt säger, att hon tjusade publiken med en aria ur »Otello». Fröken H. skördade lifligt bifall och måste gifva extranummer.

Pariskörens finanser. Upsalakörens senaste konsertresa till Paris inbringade 83,390 kr., däraf dock sångarnes tillskott utgjorde 11,625 kr. Sedan denna summa återbetalats uppstår ett öfverskott af 4,200 kronor.

Ny sånganförare för Upsala studentkår. Sedan dir. musices Ivar Hedenblad afsagt sig nämnda befattning, har fil. kand. Ruben Liljefors därtill blifvit utsedd. Hr Hedenblad har sedan 1875 varit dirigent för Upsala studentkårs allmänna sångförening.

Brüssel-stråkkvartetten, bestående af hrr professor Franz Schörg, H. Daucher, Paul Miry och Jacq. Gaillard, företager en skandinavisk turné och gifver en kammarmusikkonsert här den 24 februari i Vetenskapsakademiens hörsal. Kvartetten har i franska, tyska, holländska och schweiziska tidningar omnämnts med största beröm.

Göteborg. På stora teatern har under månadens förra hälft af musikpjeser uppförts »Bellevilles mö», »Lille hertigen» och »Vermländingarne». Den 1:a februari gaf Musikföreningen kammarmusikkonsert med biträde af Aulinska kvartetten. En konsert gafs d. 7 febr. af fröken Ellen Beck. Domkyrkan var d. 4 lokalen för en »populär kyrkokonsert» under medverkan af frök. Elfrida Andrée, som utförde orgelsoli af Liszt, frk. B. Goldensohn (sång) och frök. Elsa Stenhammar (orgelackomp.) samt blandad kör. Programmet upptog för öfrigt Cherubinis »Requiem», 3 andliga madrigaler (à capella) af Palestrina samt Bön af Stradella. Den 9 gåfvo hrr Forsell, Tor Aulin och Stenhammar en populär konsert i K. F. U. M:s lokal; d. 10 gaf fru Anna Norrie »Vis- och romansafton» och d. 14 gafs en Bramsen-konsert af frök. Karen och hr Henry Bramsen med frk. Math. Bohle som ackompagnatris.

Upsala. Konsert gafs här d. 14 febr. af sångerskan fru Anna Aulin med biträde af hrr Tor Aulin och Emil Sjögren. Programmet var väl valdt och bifallet lifligt. Endast svenska kompositioner af Stenhammar, Sjögren m. fl. utfördes, däribland Sjögrens violinsonat i G. Hr Sjögren utförde med fin smak ackompagnementet.

Från våra grannland.

Kristiania. Jan. 28—febr. 10. Med en Wagnerkonsert d. 30 jan. och ännu en söndagskonsert d. 2 febr. afslutade fru Ellen Gulbranson sitt uppträdande på Nationalteatern, hvilken för öfrigt denna tid af pjeser med musik uppfört »Sigurd Jorsalafar» och »En söndag på Amager». På Centralteatern har Lindenska operettsällskapet gifvit »Musketörerna i klostret» och 31 jan. afskedsföreställning, då programmet upptog »Den förgylda lergöken» samt därförut »Pariserpojken», hvari fröken Sigrid Eklöf vann stor hyllning för sitt utförande af titelrolen. Sällskapet begaf sig sedan till Trondhjem, där »Geishan» skulle gifvas söndagen därpå.

Musikforeningens 3:je säsongkonsert under hr Iver Holters ledning gafs d. 1 febr. med biträde af ett par danskar, fröken Ellen Beck och hr Henry Bramsen. Programmet upptog: 1 Saint-Saëns: Symfoni, A-moll (1:a gång); 2 Meyerbeer: aria ur »Robert» (frk Beck); 3 Händel: »Agrippina»-uvertur; 4 Tschaikowsky: Variationer öfver ett rococotema för violoncell och ork.; 5 Fr. Schubert: »Die Allmacht» med ork.; 6 Mendelssohn: »En sommarnattsdröm» — uvertyr, scherzo, nocturne, bröllopsmarsch. — D. 31 jan. gaf studenternas blandade kör en konsert under ledning af hr O. A. Gröndahl med biträde af pianisten fru Christie. Programmet innehöll af större nummer Mendelssohns oratorium »Christus» och »Drömmarne» af A. F. Lindblad, dessutom sånger och pianostycken. Ett par konserter ha äfven gifvits af fröken Ellen Beck och hr H. Bramsen, biträdda af pianisten Joh. Backer-Lunde. D. 8 febr. gaf Joh. Haarklou en »jubileumskonsert» med egna kompositioner, utgörande: 1 »Westminster abbey», orkesterlegend; 2 Romanser för sång och piano; 3 symfoni D-moll; 4 uvertyr till »Væringerne i Miklagård»; 5 Introduktion, scen och duo ur sistnämnda verk. Biträdande voro fruar Clara Hultgren och N. Methlie, hr Brandt-Ranzau och Nationalteaterns orkester.

Helsingfors. Jan. 26—febr. 9. Runebergs födelsedag d. 5 febr. firades å Svenska teatern med uppförandet af skaldens sorgespel »Konungarne på Salamis» samt sång af Akademiska föreningen under C. von Knorrings ledning, då Suomis sång, Vårt land och Björneborgarnes marsch utfördes. Finska teatern firade dagen med »Runebergiana», en föreställning af sång, tablåer och deklamation. Den populära konserten i Societetshuset under dir. Kajanus' ledning hade särskildt festprogram, dagen till ära. Den sceniska musiken i staden utgöres af Hoffmann-Uddgrenska sällskapets prestationer, bestående af »Lyckoflickan» och »Den sköna Galathea» i Societetshuset, »Den förgylda lergöken» och »Prinsessan Habbababba» å Brunnshusteatern. Finska teatern har dock uppfört »Regina von Emmeritz» en gång denna tid. Konsert gafs af Helsingfors' hornkapell d. 29 jan. med biträde af bassångaren A. Ojanperä och hr O. Merikanto. D. 3 febr. konserterade en sångerska, Sofia Airaksinen, biträdd af hr Merikanto, hvarvid hon utförde vals ur »Romeo och Julia» af Gounod samt sånger af Mascagni, Brahms, Schumann etc. jämte finska sådana. Den 6, 9 konserterade här operasångaren Hjalmar Frey.

En ny serie af finska studentsånger har nyligen börjat utgifvas af hr H. Klemetti.

Köpenhamn. Jan. 27—febr. 12. Kungl. teaterns spellista af pjeser med musik har under denna tid upptagit »Canta», Figaros bröllop», »Bajadser», »Carmen», »Romeo och Julia», »Elverhöj» samt baletten »Valdemar». D. 5 o. 8 febr. konserterade här med stort bifall hrr Tor Aulin, John Forsell och Wilh. Stenhammar. 1 febr. gaf sångaren V. Bielefelt en musikafton, då programmet upptog sånger af Brahms och Lange-Müller samt »For-aar og sommer», kvartetter af P. Heise. En populär visafton gafs d. 8 febr. af fru Anna Norrie. 13 febr. konserterade här violoncellvirtuosen Hugo Becker med biträde af fröken Johanne Stockmarr, då den berömde konstnären lät höra sig i konsert af Saint-Saëns, E-moll, för violoncell och piano, Tschaikowskys Variationer öfver ett rococotema m. m.

Från andra land.

Paris. Fru Aino Achté-Renvall har nu efter sin sjukdom uppträdt ånyo på Stora operan och med Elsas parti i »Lohengrin» firat en stor triumf. Hon lär sedan komma att sjunga ett

hufvudparti i en ny opera »Orsola» af Hillemacher.

Wien. Rich. Strauss' nya sångdikt »Feuersnoth» har nu med stort bifall uppförts på hofoperateatern i Wien. Ehuru operan endast utgöres af 1 akt, räckte denna fullt $1^1/_2$ timme. Premiärpublikens bifall var lifligt och tonsättaren inropades under jubel flera gånger. Opposition saknades emellertid icke.

D:r Carl Reinecke, den berömde kompositören, pianisten och orkesterdirigenten, som från 1860 till 1895 anförde Gewandhauskonserterna i Leipzig, lämnar den 1 juli detta år sin verksamhet som professor vid konservatorium därsammastädes, hvilken syssla han skött under 42 år.

Försiktigt. A. »Bägge fröknarna Klinger sjunga alltid bara duetter. Hvarför det?» — B. »Troligen vill inte den ena ensam bära ansvaret?»

Orgelharmonium.

Endast förstklassigt fabrikat. Moderata priser.
Specialitet: **Skol-, Koncert-** och **Pedal-orgelharmonium.** Agenter antagas.

G. LAGERQUIST & C:o
Orgelharmoniumfabrik
ÖREBRO.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK
Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»
Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897
ensam bland svenska pianofabriker
Inalles *21 första pris*

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken
(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865
rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**
Obs.! Uteslutande **svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.**
Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.
Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

J. LUDV. OHLSON
STOCKHOLM
Hamngatan 18 B.
Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.
Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** verldsberömda Flyglar och Pianinos.

Sånglektioner,
afseende god röstbildning, naturligt och smakfullt föredrag, meddelas till moderat pris af undertecknad.
Kungstensgatan 56, 3 tr.
Tel. Vasa 6 19. **Frans J. Huss.**

PIANOLEKTIONER
efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.
Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.
Kungstensgatan 56, 3 tr.
Tel. Vasa 6 19. **Frans J. Huss.**

Svensk Musiktidning
Nordiskt Musikblad. — 22:dra årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***
*utgifves 1902 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter** med **biografier** och **musikbilaga.** Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af **5 kronor** pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Kungstensgatan 56,** 3 tr., i **bok-** och **musikhandeln,** å posten och tidningskontor. **I landsorten** prenumereras bäst å **posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, der musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.*

För Porträttsamlare!
Fina Skönttryeks-exemplar af Svensk Musiktidning, flere årgångar, säljas billigt å tidningens expedition
Kungstensgatan 56 III.

Innehåll: Agda Lysell (med porträtt). — Theodor Björksten (med porträtt). — »Tannhäuser» i Paris 1860. Bref från Richard Wagner (forts. och slut). — Musikbref från England af Hildegard Werner. — Musikhistoriska museet i Stockholm. — Musikbref från Italien. Filippo Marchetti †. Operasäsongen, af Anteros — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Annonser.

CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM, 1902.